

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

Kmetijske družbe za Slovenijo.

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Din. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na $\frac{1}{4}$ strani 200 D, na $\frac{1}{8}$ strani 100 D, na $\frac{1}{16}$ strani 65 D, na $\frac{1}{32}$ strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 para, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnika naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalca» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 8. Ljubljana, 30. aprila 1923. Letnik XL.

Obseg: Zlata jama. — Moč gnoja pri nas in drugod. — Posnemalniki in naše gospodinje. — Utrjevanje živine za planinsko pašo. — Sadite zopet fižol! — Plevel na njivi. — Uporabljajmo čiste vinske kvasnice. — Rastoča potreba kmetijskih strojev. — Bohinjske krave. — Sirasto mleko. — Lišaj na sadnem drevju. — Pasja steklina pri živalih — ozdravljiva. — Vprašanja in odgovori. — Poročila podružnic. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Inserati.

Zlata jama.

Po naših krajih moramo polagati največjo važnost na pridelovanje gnoja. Vse kar je količkaj porabnega za gnojenje, vse to je treba obračati za gnoj. Nič se ne sme izgubiti! Le na ta način bo mogoče tudi pri nas izboljšati rodovitost zemlje in z njo vred tudi plodovitost naših pridelkov. Le pomislimo, koliko več bi se dalo pridelati, ako bi gnojnico povsod skrbno lovili in nabirali! Koliko dragocenih gnojilnih snovi nam gre danes na ta način v izgubo, ker se za gnojnico premalo brigamo! Že v eni vaši znaša izguba na tisoče. Kaj pa v vsem okraju in po vsi deželi? Ogromna je ta škoda in neprecenljiva! In kdo se meni za vse to? Strašno smo zaslepljeni! Tam, kjer se nam zastonj ponuja prilika, da zgrabimo za denar, pa se za to niti ne zmenimo!

Po naši živinorejski deželi bi morali imeti povsod gnojnične jame. Prvič že zaraditega, ker redimo toliko raznih živali, da se nam izplača napravljati gnojnične jame; drugič pa zato, ker bi nam ravno gnojnica najlažje pomogla do večjega pridelka krme, ki ga v naših razmerah tako težko obcutimo.

Ako bi se naši gospodarji količkaj zavedali svojega poklica, bi morali imeti povsod gnojnične jame. Če izdajamo danes težke denarje za umetna gnojila — ki so nam danes tudi zelo potrebna — potem bi morali gledati še prej na to, da se okoristimo z gnojili, ki se nam zastonj ponujajo, ki so naravna in najcenejša.

Lotimo se torej gnojničnih jam in nabirajmo vso gnojnico, ki se odteka iz hlevov, izpod svinjakov in izpod gnojišča! Vsako gnojišče imej tudi gnojnično jamo! Kmalu se prepričamo, kako dobro smo naložili denar. Švicarski kmetje imajo povsod gnojnične jame, ne samo po ondotnih travnatih krajih, ampak tudi po poljedelskih in žitorodnih kmetijah. Povsod brez izjeme nahajamo vzorno urejena in oskrbovana gnojišča in gnojnične jame. Po teh krajih je gnojnica najvažnejše gnojilo. Od tod tudi tiste bogate košnje in tista tečna krma, ki se prideluje po teh krajih. Koliko več krme bi se dalo tudi pri nas pridelati!

Lotimo se torej gnojničnih jam in nabirajmo gnojnico! Lovimo jo iz hleva, izpod svinjakov in izpod gnojnega kupa. Že bližnja prihodnost nas bo učila, da smo s tem ustvarili važen pogoj za povzdigo krmskih pridelkov in da je gnojnična jama res zlata jama.

Moč gnoja pri nas in drugod.

Če govorimo o hlevskem gnoju in njega vrednosti, navadno ne mislimo na to, da bi obstojale kake posebne razlike v vrednosti tega in onega gnoja, in da bi to imelo kake posebne posledice za rodovitost zemlje. Gnoj je gnoj! Navadno je hlevski gnoj povsod enak. Tako je naše mnenje.

V tem oziru se pa motimo. V vrednosti gnoja, ki ga pridelujejo po raznih krajih in deželah, se kažejo prav velike razlike, ki mero-dajno vplivajo na rodovitost zemlje. Vrednost in moč gnoja se ravna v prvi vrsti

po krmi, ki jo pokladamo živini. Če je krma slaba, tudi gnoj ne more biti dober. Ves drugačen je gnoj, če pokladamo živini samo seno in močna krmila, kakor pa, če dobiva živina samo slamo, ali pa napol slamo, napol seno. V tem pogledu imamo po raznih krajih in deželah prav različne prilike. V Švici na pr. dobiva živina ne le samo seno in močna krmila, ampak seno iz dobro gnojenih travnikov, ki je tudi zaraditega že samonasebi bolj tečno. Gnoj od take krme ima vso drugo moč kakor pa gnoj, ki ga dobivamo po krajih, kjer se živina bolj revno preživlja, tako kakor n. pr. pri nas. Tečna krma daje tudi bolj tečen gnoj! O tem ne more biti nobenega dvoma. Zato je pa po takih krajih, kjer se živina dobro redi, tudi vsa rodovitost njiv večja, ker so njive z vse bolj tečnim gnojem pognojene kakor po naših krajih, kjer trpi živina redno pomanjkanje.

Razentega se ravna po vrednost gnoja tudi po tem, kako se z gnojem ravna. Tudi v tem pogledu smo pri nas zadaj. Zaraditega se ne smemo čuditi, če slišimo, da se po drugih krajih več pridelava kakor pri nas. Moč gnoja je po teh krajih večja kakor pri nas in zato imajo tudi lepše uspehe.

Po svoji naravi ni naša zemlja slaba niti toliko kriva na manj ugodnih uspehih. Krivda manjše rodovitnosti leži veliko bolj v slabšem gnojenju naših njiv in travnikov. In te razmere se toliko časa ne bodo na bolje obrnile, dokler ne bomo začeli naše živine bolj krmiti in dokler ne bomo z gnojem bolj skrbno gospodarili. Dober gnoj je treba pridelati z dobro krmo in z dobrim ravnanjem! Po tem vodilu se je treba tudi pri nas ravnati, da bomo imeli take pridelke, kakor jih imajo po drugih deželah.

Posnemalniki in naše gospodinje.

Noben stroj se v kmetijstvu ni tako hitro razširil in udomačil kakor posnemalnik za mleko. To pripravo dobimo namreč dandanes že pri malem kmetu, ki ima le po par krav v hlevu. Da se je tako razširil, je pa tudi upravičeno, kajti niti eden izmed ostalih kmetijskih strojev ne izpolnjuje svojega namena tako popolnoma, kakor posnemalnik v svoji preprosti obliki. Posebna njegova prednost leži v tem, da zahteva za obratovanje le malo časa in majhne gonilne sile, naj si bo manjše ali večje oblike; in ravno to je zelo vplivalo, da se je v kratkem vpeljal v kmetijski obrat v taki meri.

Kdor je potoval po Češkem, Nemškem, po planinskih krajih na Tirolskem in Štajerskem in drugod, je malodane v vsaki kmečki hiši našel posnemalnik. Znamenje, da so tamošnji živinorejci že davno spoznali vrednost tega preprostega in vendar tako dobičkanosnega stroja.

Tudi v plitvih latvicaah dosežemo, da se smetana zbere na vrhu, odkoder jo posnamemo z žlico; toda za tako delo potrebujemo prvič več časa in prostora, drugič pa, kar je glavno, ostane nam v posnetem mleku precejšnja množina tolsče, oziroma neporabljene smetane, torej izguba na maslu.

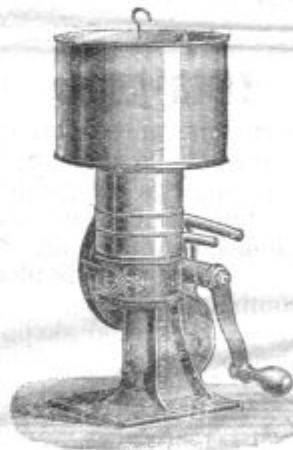
Toda še drugo prednost ima posnemalnik. Fino čajno maslo si pridobimo edino iz smetane, ki smo jo posneli s posnemalnikom. In tako maslo se vedno dražje plačuje nego ono, ki je izdelano iz po starem načinu posnete smetane.

Nimamo pa drugega kmetijskega stroja, ki bi se tako hitro izplačal, kakor posnemalnik. Vsaka gospodinja si lahko sama izračuni dobiček, ki ji ga na leto nudi ta preprosti in prekoristni stroj. Vzemimo n. pr. preprost račun, kakor nam ga nudi malo kmetijsko gospodarstvo s tremi kravami. Recimo, da nam vsaka krava da povprečno po 8 litrov mleka na dan, torej skupno 24 litrov.

Pri posnemanju po starem načinu ostane v posnetem mleku še okroglo 1% tolsče.
S posnemalnikom posneto mleko ima
kvečjemu 0.2% „

S posnemalnikom pridobimo torej 0.8% tolsče.

Če vzamemo torej množino tolsče enako množini masla (dejansko pride iz določene količine tolsče več masla), pridobimo na dan $0.8 \times 24 = 0.192$ kg več masla in na leto $0.192 \times 365 = 70.08$ kg več masla. Prodajmo to maslo le po 100 K za kg, dobimo letno 7000 K več dobička le vsled porabe posnemalnika. In za tako gospodinjstvo zadostuje posnemalnik, ki podela na uro po 50 litrov mleka in stane pri Kmetijski družbi komaj K 2800. V tem primeru se torej posnemalnik izplača že v petih mesecih.

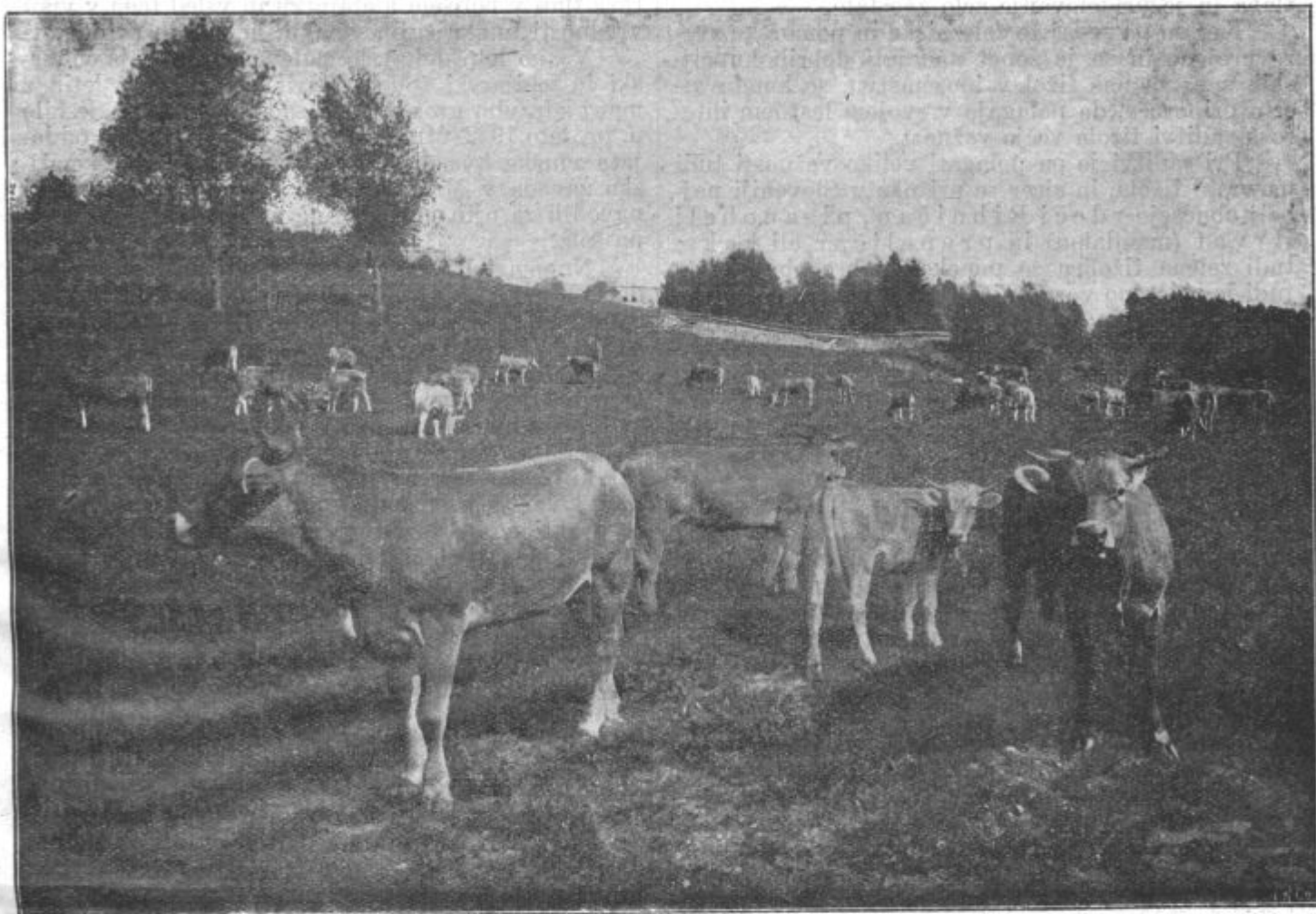
Pod. 5.

Iz tega preprostega računa je jasno, da se na tistih gospodarstvih, kjer se mleko predeluje v maslo in se po starem načinu posnema smetana, naravnost zapravlja. Koliko časa, dela, sitnosti, izgube in jeze si prihrani gospodinja, ki za svoje domače mlekarstvo priskrbi posnemalnik!

Tistim živinorejcem, posebno pa gospodinjam, ki ne poznajo še tega mlekarkega stroja, prinašamo sliko posnemalnika (podob. 5.) da vidiijo, kako pač ta priprava izgleda.

Utrjevanje živine za planinsko pašo.

Med hlevsko rejo in pašno rejo je velika razlika, zlasti če pridejo živali iz mehkužne hlevske reje naenkrat na planino, kjer jim je prebivati izključno le na planem. Vsak nagel prehod iz ene

Pod. 6.

Nižinski pašnik v gričasti legi. Utrjevanje mlade živine za planinsko pašo.

reje na drugo, se mora maščevati, deloma zaradi popolnoma izpremenjene krme, na katero želodec še ni privajen, deloma pa zaradi izpremenjenega bivališča na visoki planini, na prostem, kjer je živina izpostavljena vsem ugodnostim, pa tudi vsem neprilikam tamkajšnjega podnebja in vremena. Posebno pri mlajših živalih se najhitreje pokažejo zle posledice tako naglega prehoda, ki se pojavljajo v prehlaji, v pokvarjeni prebavi, v nevarni driski itd.

Zaraditega ne smemo živali iz čiste hlevske reje nikdar spravljati na planinsko pašo, ki leži visoko v gorah. Tak prehod se zmeraj maščuje.

Preden ženemo živino na visoke planine, jo moramo najprej doma privajati na pašo zunaj na prostem, naj se to godi na domačih pašnikih v nižini ali pa na takozvanih predplaninah. Sicer so zle posledice neizogibne. Živali se morajo najprej doma privaditi paši kakortudi bivanja in življenja na planem. Čim dalje traja ta »predplaninska« paša, tembolje se utrdi žival za pašo na visokih planinah.

Ker se dogajajo še zmeraj primeri, da pridejo premalo utrjene živali na visoke planine, in da trpe zgoraj na posledicah te neprevidnosti, opozarjamo na to vse tiste naše živinorejce, ki nimajo prilike, da bi svoje živali privajali na predplaninah na poznejšo visoko planinsko pašo. V takih

primerih morajo živinorejci skrbeti, da privajajo svoje živali doma, na občinskem ali domačem pašniku. Živali se morajo utrditi za rejo na prostem in za popolno bivanje na planem. (Pod. 6.) Le na pašo in vreme vajena živina se bo tudi na planini dobro počutila in bo uspevala, docim mora zmehkužena žival bolehati, če je izpostavljena naenkrat vsem neprilikam vremena na prosti planinski paši. Bodimo torej previdni in utrjujmo živali, preden jih ženemo v planine na pašo!

Sadite zopet fižol!

Pridelovanje fižola je pri nas zelo zaostalo, kar je posledica svetovne vojne. Naravno je, da se je pridelovanje fižola med vojno močno skrčilo, ker se je zemlja v tem času rajše izrabljala za pridelovanje bolj potrebnih živil. Cene, ki so se plačevale zanj od vojniškega zavoda, so bile tako nizke, da kmetovalec ni prišel na svoje stroške in da je bolje kazalo zemljo izrabiti za pridelovanje krme.

Fižol je pa bil pred vojno po raznih krajih za našega kmetovaleca eden najbolj važnih pridelkov in prvi dohodek njegove letine je bil izkupiček za fižol.

Z ozirom na otežkočene transportne zveze, ki so trajale po vojni še dolgo časa, je bila kupčija

slaba in je pridelovanje zelo zaostalo.

Ker so pa sedaj že železniške in pomorske zveze urejene in se je zopet nadejati dobrih kupčijskih zvez za naš fižol v inozemstvu, se kmetovalcem priporoča, da polagajo v svojem lastnem interesu saditvi fižola večjo važnost.

Pri saditvi je pa polagati veliko važnosti tudi na vrste fižola, in sicer se pri nas v Sloveniji najbolj obnesejo rdeči Ribničan, pisanobeli Hrvat (mandalon) in prepeličar ali koks; tudi zelena fižolica se ponekod dobro obnese, četudi je običajno v ceni nižja kakor zgoraj navedene vrste.

Kmetovalcem pa naj ne bo tudi vseeno, kakšno seme sade, temveč naj ga preje skrbno odbero.

Ker se saditev sedaj prične in bo semena enema in drugemu gotovo primanjkovalo, najsi ga potrební priskrbe pri sosedih.

Plevel na njivi.

Na čistih njivah se več pridela kakor na plevelnih. Ali mislite, da je plevel po naših njivah res tako nedolžen kakor izgleda? Narobe! Plevel je veliko večji škodljivec, kakor si navadno mislimo. Plevel je veliko kriv, ako so naši pridelki nižji kakor so pa po krajih, kjer se ponašajo gospodarji s čistimi njivami.

Čiste njive naj so tudi našim poljedelcem za vzor. Na takih njivah pride vsa rodovitost zemlje le posejanim rastlinam na dobro. In te vrednosti ne smemo podcenjevati.

Plevel, ki gnjezdi po naših njivah, nam škoduje v več ozirih, tudi takih, na katere niti ne mislimo. Glavna škoda se kaže v tem, da izpodriva prave rastline in jim krade prostor in živež. Plevel slabi druge rastline s tem, da jim dela nepotrebno senco, da pridržuje v zemlji vlago in jo dela bolj hladno. S tem zadržuje tudi delovanje vseh tistih nevidnih glivic v zemlji, ki pospešujejo njeno delovnost in rodovitost. Plevel je potemtakem prava cokolja za življenje in razvoj naših sadežev.

Pa še ni konec njegovemu škodljivemu vplivu. Plevel otežkuje tudi vse obdelovanje zemlje in povzroča večje stroške za okopavanje, pletev itd. Čim več je plevela, tem več imamo škode v enem in drugem pogledu.

Zaraditega bodi naša naloga, da plevel odvrčamo in zatiramo in da se ga skušamo iznebiti, ravnotako kakor so se ga iznebili po drugih naprednih deželah. Plevel moramo preganjati. S skrbnim obdelovanjem zemlje, s pravilnim in smoternim kolobarjenjem in z neposrednim uničevanjem, torej s pletvijo in čiščenjem zemlje, ga bomo najpreje zatrli.

Čiste njive naj postanejo tudi pri nas ponos vsakega poljedelca!

Uporabljajmo čiste vinske kvasnice!

Mnogi vinogradniki in sadjarji že umejo uporabljati čiste vinske kvasnice (droži) pri napravi vina, odnosno sadjevca. Z njimi se pospešuje vrenje mošta in sploh zdrav razvoj vina. V naprednih deželah je njih uporaba zelo razširjena, kar se iz-

raža tudi v boljšem kletarstvu in vsled tega v višji vrednosti tamkajšnjih vinskih in sadnih pridelkov.

Vsako leto dohajajo zadevna vprašanja vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, zlasti v letih z manj zdravim grozdem in sadjem, kakršno je bilo n. pr. leto 1922. Mnogi namreč še ne vedo, da oddajata vinske kvasnice v Sloveniji kmetijsko-kemijska zavoda v Mariboru in Ljubljani s potrebnimi navodili za njih uporabo, ne pa omenjena strokovna šola.

Namen teh vrstic je, opozoriti na potrebo, da se preskrbe naši vinogradniki in sadjarji z zanesljivo dobrimi in čistimi vinskimi kvasnicami. Take kvasnice bi se morale od preizkušenih najboljših domačih kvasnih pasem pri nas odgajati, odbirati (selekcionirati) in razmnoževati za povzdigo kletarstva. Toda danes žal še nimamo posebne postaje (stanice), ki bi se s tem bavila na strogo znanstveni podlagi, kakor je neobhodno potrebno. Tako znanstveno-praktično delo zahteva strokovnjaka-specialista, ki ga danes sploh še nimamo.

Pisec tega članka je domneval že vsa zadnja leta, da mariborske in ljubljanske vinske kvasnice, ker predstavljajo stare proizvode (kulture), najbrže niso več res čiste ali so pa oslabele (degenerirale) v taki meri, da jih ne moremo splošno priporočati niti ne s pridom uporabljati. Preizkusi, ki so se napravili lani na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru z vinskimi kvasnicami »Črešnjevci« (ta kvasna pasma izvira namreč iz nekega vinograda v Črešnjevcih pri Radgoni) od kmetijsko-kemijskega zavoda v Mariboru, so mu dali prav in se bodo nadaljevali.

Grozdje v vinogradu vinarske in sadjarske šole v Mariboru je bilo lani ob bolj pozni trgatvi večinoma bolno, gnilo, vsled deževnega vremena. Prešali smo skoraj brez izjeme kar celo grozdje, torej ne da bi ga bili mastili ali celo peeljali. Mošte smo takoj izsluzili, čez dva dni pa pretočili s temeljitim prezračevanjem v zdrave, nezažveplané sode, kjer so potem dobro kipeli z dodatkom kvasnega mošta. Dobili smo zdrava vina, ki se prav dobro razvijajo in so na zraku popolnoma stanovitna, glede barve neizpremenljiva.

Za kipelni preizkus je pa služilo okroglo 10 hl mošta rizlinga, ki smo ga tudi najprej izsluzili, potem pa porazdelili iz prvotno večje posode na tri polovnjake, v katerih je mošt vrel v kleti pod sicer čisto enakimi pogoji glede temperature itd., le kvasnice so bile različne: mošt v sodu A smo cepili z mariborskimi vinskimi kvasnicami, mošt v sodu B je vrel samodsebe (spontano) s svojimi kvasnicami, torej brez dodatka umetno vzgojenih, mošt v sodu C pa smo cepili s čistimi vinskimi kvasnicami »Gumpoldskirchen«, ki smo jih naročili od enološkega instituta v Klosterneuburgu pri Dunaju.

Vsi trije mošti so vsebovali še precej žveplavega dvokisa, odnosno žveplene sokislne od močnega zažveplanja pri izsluzenju, navzlic prezračevanju pri pretakanju, in so bili razentega precej hladni, kar ni bilo ugodno za kipenje.

Po končanem kipenju in še bolj po prvem rednem pretakanju so se vsi mošti kaj lepo izčistili v dokaj mrzli kleti. Ali v razvoju in po okusu so bili čisto različni, kar je dokazala tudi kemijska analiza, izvršena dne 16. marca 1923. Zadostuje, ako

vemo, da imajo ta tri vina, čim bi dobro pokipela, 9.75 prostornih (volumnih) % alkohola. Toda dobro povrelo je le vino v sodu C (s klosterneuburškimi kvasnicami) in izkazuje analiza samo 0.12% ostanke sladkorja. Mnogo slabše je povrelo vino v sodu B (sameoodsebe ali spontano) in ima 0.97% sladkorja, najslabše pa v sodu A (z mariborskimi kvasnicami), ki ima še 1.26% sladkorja in seveda temu primerno manj alkohola. Poslednji vini sta torej sladki in bi jih pivec bolj ženske narave označil morda celo kot »specialiteti«, v resnici sta pa nepopolno povreli in vsled tega v naravnem razvoju zaostali. O mogočih škodljivih posledicah tega pojava ne moremo razpravljati na tem mestu.

Navedene analize in vinske pokušnje dokazujejo, da so klosterneuburške kvasnice delovale izvrstno, mariborske pa najslabše in so pravzaprav neuporabne, ker je celo sameoodsebno (spontano) kipenje poteklo ugodnejše.

Skrbeti moramo torej za domače res čiste kvasnice, kar pa v doglednem času iz prej navedenih razlogov ne bo mogoče. Zato je pisec mnenja, da se dotlej poslužujemo dobrih tujih kvasnic, ki jih moramo uvažati. Kot take so se izkazale med drugimi klosterneuburške čiste vinske kvasnice, znane pod imenom »Gumpoldskirchen« (Gumpoldskirchen je znamenit vinski kraj na Spodnjem Avstrijskem). Da se to omogoči, si je pisec zamislil naslednji načrt:

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru naroči pravočasno primerno množino klosterneuburških vinskih kvasnic ter jih po potrebi razmnoži. Tega kvasnega mošta oddaja potem strokovnim zaupnikom v posameznih večjih vinarskih in sadjarskih središčih, kjer ga morejo dobivati vinogradarji in sadjarji proti plačilu resničnih stroškov. Take okrajne razdeljevalnice, ki bi kvasnice dalje razmnoževale, bi bile n. pr. na sedežih okrajnih ekonomov ali njih pomočnikov, podružnic Kmetijske družbe, kmetijskih zadrug itd. Vsa vinogradar, oziroma sadjar si kvasnice po navodilu prav lahko poljubno razmnoži ali samo za svojo potrebo ali tudi za potrebo svojih sosedov.

Vabijo se gg. okrajni ekonomi, kmetijske podružnice, kmetijske zadruge, večji interesi sploh, ki bi prevzeli posle razdeljevalnic za čiste vinske kvasnice za najbolj primerne vinarske okoliše, da javijo to takoj ali najpozneje do 20. maja t. l. ravnateljstvu vinarske in sadjarske šole v Mariboru, ki bo na podlagi prijav izdelalo zadevni podrobni načrt z navodili itd. To delo prevzame v najvažnejšem interesu našega celokupnega vinskega gospodarstva. Ako se letos posreči vsaj v manjšem obsegu, mu bo to v veliko zadoščenje in bodrilo, da se delo nadaljuje in izpopolnjuje morda na širši, drugače zasnovani podlagi. Vendar bi to mariborsko začetje obsegalo iz praktičnih razlogov samo bivše Slovensko Štajersko in bi kazalo določiti za ostali del Slovenije kako drugo osrednjo razdeljevalnico.

Andrej Žmave, Maribor.

Rastoča potreba kmetijskih strojev.

Kmetijski stroji se pri nas čim dalje bolj rabijo. To je neizprosna zahteva časa in naših gospodarskih razmer. Veliko nezaupanja se je od strani praktičnih gospodarjev kazalo napram raz-

nim novodobnim strojem in novejšemu orodju. Še danes ga je dosti. Toda dobra stvar zmaga. Če tudi počasi, toda dosledno prodira od leta do leta prepričanje, da si je treba pomagati z novejšim orodjem in z dobrimi stroji, če si hočemo pomagati do uspešnega gospodarstva. In tako se širijo boljši plugi, mlatilnice, čistilni stroji, kosilni stroji, slamo- moreznice, mlečni posnemalniki, itd. itd. Od leta do leta jih je več v naši deželi.

Danes šteje naša dežela vse večje število novodobnega orodja in strojev, kakor ga je štela pred dvajsetimi leti. Zadnja vojna je ta napredek močno zavrla in prinesla mnogo škode, toda zaustaviti le ni mogla nadaljnjega razvoja. Danes se kaže podvojena potreba dobrega orodja in strojev. Obžalovati je le, da je ta del industrije v naši državi tako malo razvit in da smo po vojni navezani na dobavo iz drugih držav, kar ni le zvezano z večjimi stroški, ampak tudi z raznimi neprilikami.

Mnogo je strojev, s katerimi si moramo danes pomagati, ker nam manjka potrebnih delovnih moči in ki postajajo čim dalje dražje. Skraja so naročali te stroje samo veleposessniki, danes jih pa rabijo tudi srednji in večji posessniki, da opravijo potrebna dela. Tu sem spadajo mlatilnice, kosilni stroji, itd.

Ravnatoko se širijo tudi stroji, ki so potrebni za zboljšanje gospodarskega obrata sploh, najsibo pri eni ali drugi stroki, kakor n. pr. železni plugi, travniške brane, sejalni stroji, čistilni stroji, mlečni posnemalniki, itd. itd.

K pospeševanju strojnega dela v kmetijstvu so po drugih deželah veliko pripomogle vsakoletne razstave kmetijskih strojev in strojne zadruge. Zeleti je, da se lotimo tega dela tudi pri nas. Čim več prilike in ugodnosti bomo nudili našim kmetovalcem za nabavo in rabo pripravnih strojev, bolj se bodo širili po deželi, tem več bomo dosegli na kmetiji.

Bohinjske krave.

Najboljše molznice, ki jih imamo v deželi, so bohinjske krave. Majhne so te živali, toda mlečne. Na videz nam tega ne razodevajo, v resnici so pa jako dobre za molžo.

Odkod se jemlje ta mlečnost pri bohinjskih kravah? Ali so tam tako pitani pašniki ali tako obilna reja po hlevih? Ne eno ne drugo. Bohinj se ne odlikuje po tako obilni in sočni paši kakor n. pr. Pinčgavske ali Šviške planine, ki so že po svoji naravi veliko bolj rodovitne in ki jih vrhutega ondotni planšarji še skrbno gnojijo in obdelujejo. Navzlic temu pa že sama naravna reja po bohinjskih planinah tako ugodno vpliva na ves razvoj mlečnosti, da je ta živina že odnekaj ustvarjena, izkoriščati kar najbolje bohinjsko pašo v prid mlečnosti. Te živali so zmogne tega že po svoji prirodni usposobljenosti.

Že ta privajenost na planinsko pašo mnogo pomaga do boljše mlečnosti. To naravno življenje na paši je za molžno kravo posebnega pomena.

Pa še en razlog imamo. Ta živina se po vsi svoji reji in plemenski rabi smoterno pripravlja in usposablja za boljšo mlečnost. V Bohinju ni nobene pitane ali obilne reje niti pozne plemenske rabe,

ampak vse je usmerjeno na zgodnjo rabo. In to je za molzno goved v takih razmerah tudi velikega pomena. Resnica je, da postanejo tako vzrejene živali pozneje boljše mlekarice kakor v nasprotnem slučaju. Debela reja v mladosti in pozna raba za pleme ni za take razmere, kakor jih nahajamo v Bohinju. Bohinjsko živina je pri svoji malotrebnosti izvrstna za užitek. Brez dvoma se da pa v svojih lastnostih še izdatno izboljšati.

Sirasto mleko.

Tako imenujemo mleko, ki se sesiri, preden postane kislo.

Kakor znano, se mleko v poletnem času rado skisa, če ne skrbimo za potrebno snago in za hlad. S snažnim ravnanjem in hlajenjem ga varujemo pred prezgodnjim kisanjem. To običajno kisanje povzročajo takozvane »mlečno-kisle glivice«, ki se jih navzame mleko že v hlevu, med molžo, in ki se v gorkem mleku in poletnem času silno hitro množe. Te glivice pretvarjajo mlečni sladkor (ki se nahaja v mleku in ki daje mleku slaček okus) v mlečno kislino. Ta pa povzroči, da se sirnina izloči in da se mleko sesiri. Prehitremu kisanju mleka se lahko izognemo, če pazimo že pri molži in pozneje na vso potrebno čistočo in če mleko zadostno hladimo, ker se v dobro shlajenem mleku te glivice ne morejo razmnoževati in mleka kvariti. Zato se tudi v zimskem času navadno ni bati prezgodnjega kisanja, ker manjka v tem času potrebne toplote za hitro razmnoževanje mlečno-kislih glivic.

Zgode se pa primeri, da se nam mleko sesiri, preden je nastala mlečna kislina v mleku, tedaj, ko je mleko še sladko. Če se sladko mleko prenašlo sesiri in brez predidčega kisanja, potem imenujemo mleko s to napako »sirasto mleko«. To napako povzročajo tudi glivice, ki jih lahko imenujemo v razliko od prvih »glivice sirastega mleka«. Te glivice delujejo slično, kakor deluje sirišče, ki ga rabijo v sirarnah. Te glivice izločujejo namreč sirišču podobno snov (ferment), ki povzroča prezgodnje sirjenje mleka.

Če se pokaže pri mleku ta napaka, potem je treba seveda ravnotako največje snage, da ga rešimo kvarnih glivic, ki se pa v tem primeru lahko naselijo tudi že v vimenu, ozir. v sescih. Prvi curek mleka naj gre pri molži na tla. Molža sama pa bodi kar se da čista, ravnotako tudi vime. Povsem zanesljivega sredstva napram tej napaki, ki se pri posamenjih kravah pokaže, nimamo. Mleko takih krav naj se posebej spravlja, da nam zdravega ne okuži. V ostalem je pa gledati na največjo snago pri vsem ravnanju in pri shranjevanju mleka.

Lišaj na sadnem drevju.

Letos je ostalo zopet vsepolno lišaja po našem sadnem drevju. Kakor da bi ne delal nobene škode sadnemu drevju! To pa ni res. Lišaj škoduje drevju, in sicer posredno. Čim več ga je na drevju, tem bolj se to občuti. Če preraste mlade veje, se tudi lahko za duše in posuše.

Lišaj je po mnogih sadnih vrstovih močno razširjen. Opazujemo ga zlasti po legah, kjer sadno drevje slabo uspeva. Tam se pokaže lišaj kot posledica slabe in zanikarne rasti. Če drevje dobro uspeva, mu ostane koža (lubad) gladka in svetla, posebno na vejah. Če pa začne zaostajati v rasti, postane koža hrapava. Take kože se lišaj oprijema in jo začne v rasti nadlegovati, tako da ima drevje hkrati dva sovražnika, najprej v neugodnem staležu, potem pa še v zavratnem delovanju lišaja.

V največ primerih je lišaj družabnik slabe in zanikarne rasti, ker se v tem primeru vse lažje oprijema in obeša na drevesno skorjo.

Vlažne in mrazne lege sploh niso prijazne sadnemu drevju. Zato se po takih legah lišaj najraje pase. Lišaja imamo veliko vrst, ki so pa vse škodljive, če se oprimejo mlajših vej in vejic. Čim več ga je, bolj jih duši. Zato ga je treba preganjati o pravem času. Dokler se omejuje samo na raskovo deblo, mu je lahko priti do živega. Takrat tudi škoda ni velika. Če se pa razširi po vejevju in se naseli po najmlajših vejicah, potem je pa nevarno, ker zatira in mori mlado rast.

Ker se prikazuje lišaj navadno na slabo rastočem drevju, ga je odvracati s tem, da skrbimo za krepko rast. Sadno drevje naj se sadi v ugodne lege in na dobro zemljo. Pozneje naj se mu pomaga z gnojenjem, da ne zastaja v rasti, posebno po dobrih letinah. Na vsakoletnih poganjkih najbolj vidimo, kako nam drevje uspeva in kako dobro se mu godi.

Nastali lišaj je pa po možnosti zatirati. Kamor dosežemo s strguljo, tam naj se ostrga. Sicer naj se pa preganja z mažo in s škropljenjem. Modra galica tudi v tem primeru izvrstno učinkuje.

Pasja steklina pri živalih — ozdravljiva.

Začetkom oktobra 1922. l. je stekel pes močno ogrizel sinka mojega soseda v roko, mojo kravo pa v gobec. Rane sem pri dečku kakortudi pri kravi takoj dobro izmil s sublimatovo vodo in zavazel, dečka poslal k zdravniku, slučaj pa javil občinskemu uradu. Okrajni živinozdravnik je na psu ugotovil pasjo steklino ter odredil, da mora deček takoj v Pasteurjev zavod v Zagreb, meni pa svetoval, naj kravo takoj odstranim. Sosedje so mi priporočali, naj kravo takoj zakoljem, češ da je ta bolezen neozdravljiva in zelo nevarna. Sklenil sem pa s tem počakati tako dolgo, da se vrnem iz Zagreba.

Sosedovega dečka sem sam peljal v Zagreb v Pasteurjev zavod, ki ga vodi dr. Gutsch. Ob tej priliki sem ravnatelju povedal slučaj o kravi in ga vprašal za nasvet, ali bi se dala ozdraviti tudi ta žival. »Zakaj pa ne?« mi je odgovoril, »sicer je zdravljenje živali še malo znano, pač pa sem jaz imel že več takih slučajev ter živali tudi ozdravil.«

V nekoliko urah mi je pripravil serum in dal potrebna navodila za njegovo porabo pri kravi. Pripomnim, da je bila krava visoko breja in je vključ injkcijam seruma normalno povrgla. Danes sem prepričan, da imam v hlevu zdravo kravo, ki sem jo s primeroma malimi stroški obvaroval stekline.

Zdravljenje krave je izvedel živinozdravnik, ki je serum vbrizgaval pod kožo s posebno brizgalnico. Tako vbrizgavanje izvrši lahko tudi nestrokovnjak, vendar je priporočati, da se to delo rajše prepusti večim živinozdravniškim rokam, ki bo zdravljenje brez dvoma izvršil bolj gotovo. Pripravljeni serum ostane približno 6—8 tednov poraben, če ga hranimo v temnem, suhem, hladnem prostoru.

Ravnatelj Pasteurjega zavoda, g. dr. Gutschi, mi je dovolil, da smem javno razglasiti, naj se vsi posestniki, ki jih zadene tak slučaj, posebno pa gg. živinozdravniki z zaupanjem obračajo na ta zavod, ki obstoja v Zagrebu v bolnici milosrdnih sestara, Vinogradska ulica.

To storim z veseljem v zahvalo za pomoč, ki mi jo je nudil g. ravnatelj. Upam pa tudi, da bom s to objavo koristil marsikateremu živinorejcu, ki si bo hotel ohraniti svojo dragoceno živino.

Bog. Burnik,
art. major v pok.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska in druga vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovarja se edino na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom; brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki pridejo pravočasno pred izdajo tista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takoj želi pismenega odgovora na svoje vprašanje, mora priložiti 2 dinarja za stroške. Odgovori na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarski, zlasti pravni, morejo biti seveda le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 40. Želal bi si nabaviti za rigolanje svojega vinograda kamniktit, ki je baje enakovredno razstreljivo kakor nekdanji dinamon. Kako si nabavim varnostno razstreljivo kamniktit? A. P. v M.)

Odgovor: Uprava tvornice za smodnik v Kamniku izdeluje novo varnostno razstreljivo pod imenom »Kamniktit«, ki je tako glede učinkovitosti kakor glede varnosti slično »Diamonu«. Kamniktit oddaja »Dravsko Ubojno slagališče« v Ljubljani, in sicer v zabojih po najmanj 20 kg. Užgalnih kapič in vrvice to slagališče ne oddaja, ampak jih je mogoče nabaviti pri trgovcih, ki imajo koncesijo za prodajo smodnika. Tudi nekateri koncesionirani trgovci imajo kamniktit v zalogi.

Vprašanje 41. Kako se leči plesnivo vino z eponitom in v kakšni meri se isti dodaja vinu? Ali je eponit zdravju škodljiv? U. D. J. v VI.)

Odgovor: Eponit se zmeša z vinom v škafu ter vse skupaj vlije v sod in v sodu še z debelo palico ali mešalnikom dobro premeša. Naslednjega dne se lahko v sodu še enkrat vse premeša. Ko se eponit popolnoma sesede, se vino zopet pretoči v čist, zdrav sod, ter morebiti še zažvepla. Na 1 hl se vzame 3—6 dek, kar je odvisno od plesnivosti vina. Eponit ni zdravju škodljiv.

Gč.

Vprašanje 42. Kako se uporablja salojidin, kdaj in v kakšni množini in ali je zdravju škodljiv? Se sme mešati med galično raztopino? Ali se lahko porabi salojidin tudi za čiščenje plesnivih sodov? Se prežene tudi plesnivost na sadju in žitu? (U. D. J. v VI.)

Odgovor: O tem vprašanju prinesemo poseben članek v prihodnji številki „Kmetovalca“.

Vprašanje 43. Kje se dobi »azurin« kot nadomestilo galice in ali so še kaka druga sredstva razen modre

galice za uspešno pokončevanje peronospor? (U. D. J. v VI.)

Odgovor: Svetujemo Vam, da se poslužujete za pokončevanje peronospor le mešanice modre galice in apna, ker je to najenostavnejše in najzanesljivejše sredstvo. V pomanjkanju te pa dosežemo dobre uspehe tudi z bosna pasto.

Gč.

Vprašanje 44. V moji kleti je pognal krompir dolge kali navzlic temu, da se je okno odpiralo. Te kali smo en teden pred sajenjem potrgali. Ali se sme krompir z odlomljenimi klicami saditi? (J. L. v Pl.)

Odgovor: Če je semenski krompir pognal kali, jih je treba pred saditvijo potrgati, ker so brez vse vrednosti za bodoči krompir. V tem primeru mora krompir pognati nove kali iz rezervnih ali stranskih očes, ki so seveda bolj šibka in se počasneje razvijajo. Ker se s kalenjem v kleti uničujejo glavna očesa in zapravi za nastale kali tudi nekaj redilnih snovi krompirja, je škoda očitna, ki jo trpimo zaradi prezgodnjega kaljenja. Semenski krompir naj se torej hrani v kleti, ki je dosti hladna. Tudi ga je kolikor mogoče razprostrti, ker se začne v debelih kupih proti spomladi rast prehitro vzbujati in razvijati.

Vprašanje 45. Mleko moje krave se vsak dan zaisiri, ko ga skuhamo ali zavremo. Ali je kakšen pripomoček proti prezgodnjem zasirjenju mleka? (I. V. v M. pri Bl.)

Odgovor: Opozarjamo Vas na članek »Sirasto mleko«, ki je spredaj objavljen in Vam daje odgovor tudi na Vaše vprašanje.

Poročila podružnic.

Limbu-Ruše. Na občnem zboru te podružnice dne 8. aprila t. l. v Rušah se je ugotovilo marljivo delovanje te podružnice, kar je treba pripisati kot zaslugo njenih vodilnih organov. Denarni promet l. 1922. je bil precejšen, in sicer: prejemki Din 55.993,41, izdatki Din 54.613,40, denarni promet Din 110.606,81. Gotovine ima podružnica Din 1380,01. Nadvse zanimivo in poučno je bilo predavanje g. okr. ekonoma Štreklja, ki je govoril o našem splošnem gospodarstvu.

KMETIJSKE NOVICE.

Srbsko Poljoprivredno Društvo v Beogradu si je na svojem letošnjem občnem zboru dne 11. februarja t. l. izvolilo nov odbor. Za predsednika je izbran g. Paja Todorović, načelnik oddelka za vinarstvo in sadjarstvo v kmetijskem ministristvu, za podpredsednika g. dr. Velja N. Stojković, načelnik oddelka za agrarno politiko itd. Želimo bratskemu društvu pod novo upravo obilo uspeha pri delovanju za prosep kmetijstva.

Gospodarska razstava v Pragi. Zemědělská jednota (Gospodarska zveza) Češkoslovaške republike priredi l. 1923. v dobi od 16. do 21. maja zopet gospodarsko razstavo v Pragi. Vodstvo si je postavilo nalogo predočiti sedanje gospodarsko stanje v poljedelski in poljedelsko-industrijski panogi ter stopnjevanje razviti iz razstave največji trg za gospodarske stroje in rejno živino v Srednji Evropi. Ministrstvo železnic češkoslovaške republike je obljubilo znižano vožnjo na državnih železnicah. Glede dovoza razstavljalnega materiala iz tujine, je vodstvo storilo potrebne korake, da

se dovoz in razprodaja inozemskega blaga, katero bi obenem bilo tudi z ozirom na cene deležno vseh ugodnosti in olajšav na razstavo omogoči. Ministrstvo zunanjih zadev je dovolilo posetnikom razstave, ako dokažejo, da v resnici tja potujejo, znižane pristojbine za vidiranje potnih listov v sledečem obsegu: posetnikom iz Bolgarije, Estonske, Litve, Latiške, Ogrske, Nemčije, Poljske, Avstrije, Rumunije, Grške, Ukrajine, Rusije in kralj. SHS, ako imajo v istih stalno bivališče, 75%-no, posetnikom iz ostalih držav 25%-no znižanje. Za dolgo vrsto let prirejane gospodarske razstave v Pragi so si pridobile mednarodni značaj in nudijo kakor razstavljalcem tako tudi obiskovalcem priliko stopiti v zvezo s številnimi strokovnimi tvrdkami in institucijami ter poleg tega seznaniti se z vsemi v to stroko spadajočimi modernimi napredki in iznajdbami.

»Vzorni vrtnar« — prinaša v 5. številki: Gladiole, Roža, Vrtna jagoda, Ricinus, Paradižnik, Zelena, Pre-skrbovanje vrtoz z vodo, Voluhar, Vrtna bolha, Umetni gnoj, Koledar za maj, Vprašanja in odgovori, itd. Ta številka obsega 12 strani in je okrašena s 7 slikami. — Naroča se pri Vladimiru Horvatu, Zagreb, Strossmayerjeva ulica 6.

Organizacija vinogradnikov. Živimo v dobi vinske krize. Vinogradniki se morajo zavedati, da jih more rešiti le samopomoč. Ako se strnejo v trdno strokovno organizacijo, zamorejo doseči vse, kar je potrebno za njih obstoj. Taka organizacija je **glavni savez jugoslavenskih vinogradnikov**, ki združuje vinogradnike vse države. Nujno je potrebno, da osnujemo po naši lepi Dolenjski vsaj štiri podorganizacije tega saveza, in sicer: enega za Belokrajino, enega za politični okraj novomeški, enega za sodna okraja Krško in Kostanjevica in enega za sodna okraja Mokronog in Radeče. Da se ta organizacija izvede, sklicuje podpisani kot glavni tajnik zgoraj omenjenega glavnega saveza sledeče sestanke vinogradnikov: **1. V nedeljo, 29. aprila t. l. ob desetih dopoldne v kmetijski šoli na Grmu za politični okraj novomeški; 2. v nedeljo, 29. aprila t. l. ob dveh popoldne v šoli v Kostanjevici za sodna okraja Krško in Kostanjevica; 3. v nedeljo, 6. maja t. l. ob eni popoldne v šoli v Metliki za Belokrajino; 4. na praznik, 10. maja ob dveh popoldne v šoli v Mokronogu, za sodna okraja Mokronog in Radeče.** Vinogradniki! Vsi, ki se zavedate, kakšna nevarnost nam preti, ako se sami ne pobrigamo za svojo bodočnost, pridite vsi na omenjene shode. **B. Skalicky**, kmetijski svetnik.

Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici meseca maja na Kranjskem naslednja strokovna predavanja, in sicer: **V nedeljo, 6. maja:** na Kolovratu pri Zagorju; v Iz-lakah; Zužemberku; v Tržišču; na Vnebohod, **10. maja:** v Dvorski vasi; v Poljanah; v ne-deljo, **13. maja:** v Kočevju; v Temenici.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo v četrtek, 29. marca 1923.

Sejo otvori družbeni predsednik g. Gustav Pirc. Navzoči so gg.: podpredsednik Jare in Pipan ter odborniki: Ažman, Bajuk, Brenčič, Ornagoj, Černe, Hočevvar Josip, Jan, Košar, Meden, Pavlin, Skalicky, Stehlov-

nik, Strumbelj, Vrečko in družbeni tajnik inž. Lah.

Pokrajinsko upravo, oddelek za kmetijstvo, zastopa g. kmetijski svetnik Viljem Rohman. Svojo odsotnost sta opravičila gg. Kotnik in Supanič.

G. predsednik ob eni popoldne otvori sejo, ugotovi sklepčnost in pozdravi navzoče gg. odbornike. Opozori prisotne, da je 27. t. m. umrl član glavnega odbora g. dr. Karl Verstovšek. Bil je eden izmed tistih mož, ki imajo največje zasluge za slovenski narod na Štajerskem, kajti stal je neumorno deloven na braniku Slovenstva v tistih časih, ko je nemški val hotel preplaviti vso našo pokrajino. Glavni odbor izreče sožalje soprogi. V znak žalosti se na družbeni hiši razobesi črna zastava. V počastitev spomina pokojnika se prisotni dvignejo s sedežev in mu zakličejo: »Slava mu!«

Nato prevzame I. podpredsednik, g. prof. Jare, predsedstvo in pozove tajnika, da prečita zapisnik zadnje odborove seje. Po overitvenju zapisnika se uredi zadeve plač družbenih uslužbencev, ki se nanašajo na sklepe zadnje seje.

Glavni odbor potrdi novoustanovljeno podružnico v Zalogu in sprejme 119 nanovo priglavljenih udov.

G. Jan želi, da se takoj uvedejo poizvedbe glede nakupa bergamaških ovnov. Pospeši naj se tudi nabava plemenskih merjasev.

Razvije se daljša debata o nekaterih notranjih zadevah Kmetijske družbe, ki se tičejo nakupa gospodarskih potrebščin.

G. Hočevvar Jože povdarja, da je že v minulem letu pri seji opozarjal, da potreba po senu ne bo tako velika, kakor se domneva, torej ni nujno, da se družba bavi z nakupom tega blaga.

Ostale točke dnevnega reda se prelože na prihodnjo odborovo sejo.

S tem se odborova seja zaključi.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—5. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občne zbor) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Bučka, v nedeljo, 20. maja 1923. ob desetih dopoldne v hiši načelnika;

Dobova, v nedeljo, 20. maja 1923. ob osmih zjutraj v prostorih g. Mihaela Kovačiča;

Duplje, na binkoštni ponedeljek, 21. maja 1923. ob štirih popoldne v šoli;

Novo mesto, v nedeljo, 27. maja 1923. ob devetih zjutraj v kmetijski šoli na Grmu;

Slivnica - Sv. Štefan - Zusem, v nedeljo, 27. maja 1923. ob pol štirih popoldne v hiši g. Martina Johana na Drobinskem, 5;

Slovenska Bistrica, v nedeljo, 13. maja 1923. ob desetih dopoldne v dvorani hotela »Belgrade«;

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, na binkoštni ponedeljek, 21. maja 1923. ob osmih zjutraj v šoli;

St. Jur pri Grosupljem, v nedeljo, 20. maja 1923. po prvi sv. maši, ob osmih zjutraj, pri Josipu Šiplju;

Sovoden, na binkoštni ponedeljek, 21. maja 1923. ob treh popoldne pri Francu Telbanu.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

Kmetijske družbe za Slovenijo.

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 Din. na leto. Za inozemstvo 30 Din. — Posamezna številka stane 1 Din. Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 400 D, na 1/4 strani 200 D, na 1/8 strani 100 D, na 1/16 strani 65 D, na 1/32 strani 35 D. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 25 para, najmanj pa skupaj 6 D.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnik naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz „Kmetovalca“ so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

št. 8. Ljubljana, 30. aprila 1923. Letnik XL.

Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so z ozirom na sedanje razmere popolnoma neobvezne.

Važno za živinorejce!

Seno in slama.

Akcija, ki jo je Kmetijska družba lani započela v očigled občutnemu pomanjkanju krmil se pravkar končno zvršuje. Družba bo gmotno pri priskrbovanju sena in slame iz Slavonije utrpela sicer ogromno izgubo, ki se bo številčno šele dognala, ugotoviti se more pa že sedaj, da je bila vsa velika množina (850.000 kg) priskrbljene krme našim živinorejcem v Sloveniji dobrodošla in je je družba z lehkoto oddala. Kakovost slavonskega sena in slame ni povsem odgovarjala in vsled neugodnega vremena ter slabih transportnih prilik je trpela roba največ tudi na poti, za kar dobavitelji — opirajoč se na trgovski običaj — niso prevzeli odgovornosti. Kmetijska družba je po svojih močeh tukaj iz svojih sredstev obvarovala podružnice vsake večje škode. Dosegla je družba s to akcijo, da so se cene — ki so za domačo krmo dosegle že bajne višine — zopet vstavile v zmernih mejah, sicer bi morali naši živinorejci še mnogo več živine iz svojih hlevov odprodati za pod nož. Podružnice, ki so potom družb. posredovanja prejemale kaj krme, naj jej pošljejo železniške vozne liste na vpogled, da more družba naknadno izposlovati povračilo preveč plačane voznine.

Semena:

Domača detelja je razprodana. Na tozadevne naročbe se radi visoke poštne ne bo odgovarjalo.

V zalogi so naslednje vrste semenske detelje in trave:
lucerna ali nemška detelja 40— „ „ „
pokončna stoklasa 15— „ „ „

Semenska pesa in sicer:

Eckendorfer, rdeča in rumena po Din 20— za kg.
Mamut, rdeč in rumen po Din 20— za kg.

Seme je pristno severno-nemško blago od svetovnoznane vzgojevalca Metteja iz Quedlinburga v Severni Nemčiji.

Umetna gnojila:

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pisмено na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik, 18—20% po Din 260— za 100 kg fran-ko vreče. Vreče po 75 kg.

Kalijska sol, 42%, po Din 150— za 100 kilogramov.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 260— za 100 kg z vrečami.

Rudninski superfosfat s ca 16% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 210— za 100 kg. Vreče po 100 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 160— za 100 kg. Vreče po 80 kg.

Thomasova žlindra 18% po Din 240— za 100 kg.

Krmila:

Lanene tropine po Din 6— za kg. Vreče po 50 kg.

Orchove tropine, vsebujoče 42% beljakovin in maščobe po Din 6 za kilogram z vrečami. Vreče po 75 kg.

Gnojenje z enim samim gnojilom ni uspešno. Gnojite z vsemi tremi gnojili: dušikom, kalijem in fosforovo kislino.

Osušeni zrezki sladkorne pese po Din 350 za kilograma z vrečami vred. Po znižani ceni 250 jih ni več na razpolago, če pa kdo reflektira na zrezke po znižani ceni, naj jih naroči ter se bo njegova naročba prihodnjič vpoštevala.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 80 kilogramov po Din 6.— kilogram na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 8.— za kg, na drobno Din 850 za kg, najmanj 5 kg.

Seno, sladko banaško, po Din 2.— za kg franko Ljubljana, prešano v balah po ca 50 kg.

Slama, pšenična, po Din 150 za kg franko Ljubljana.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Antiklor (gl. salojidin).

Drevesne škropilnice za prevoz, razne kakovosti na izbiro po različnih cenah.

Vinski eponit po Din 70.— za kg. Poština posebej.

Gumijevi trakovi po Din 220.— za kg.

Gumijeve plošče (skiope) za trtne škropilnice po Din 10.— komad.

Modra galica po Din 12.— za kg.

Natrijev tiosulfat (gl. salojidin).

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 1250 1 kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 80.— za komad.

Salojidin, (antiklor, natr. tiosulfat) preskušeno sredstvo zoper oidij, trtno plesnobo, po Din 7 za 1 kg.

Tobačni izvleček imamo zopet v zalogi. Cena zaklopnice po 5 kg Din 50 brez poštne.

Trtne škropilnice po Din 500.— za komad.

Urania zelenilo se oddaja v tablah po Din 9.— za komad.

Vinometri so zopet na razpolago. Komad stane Din 40.— brez poštne.

Žveplo, dvojno rafinirano, po Din 6.— za kg.

Žveplovski trakovi na asbestu, najfinejši, po Din 16.— za kg.

Razne kmetijske potrebščine:

Trokarji št. 1323 za govedo po Din 50.—.

Trokarji št. 1293 za ovce po Din 40.—.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Požiralnikove cevi št. 3455 po Din 160.—.

Požiralnikove cevi št. 3457 z gobčnim lesom po Din 100.—.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Gumijevi seski po Din 15.—.

Antiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabei, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po osminko kilograma za 10 Din, 50 gramov za 625 dinarjev $\frac{1}{4}$ kg 20.— 1 kg 80.— Din.

Uspulum, sredstvo za razkuženje semena, v zaklopnih po $\frac{1}{4}$ kg po Din 35.— za komad.

Družba je prejela zopet večje pošiljatev emajlne posode, in jo oddaja po naslednjih cenah:

Lonci premer 8, 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, Din. 8.50 10.— 12.— 15.— 19.— 24.— 30.— 36.— 42.— premer 24, 26, 28, Din. 49.— 60.— 70.—

Kozice premer 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, Din. 15.— 18.— 21.— 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 60.—

Ponve premer 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, Din. 12.— 14.— 17.— 21.— 24.— 28.— 32.— 40.—

Pokrovke premer 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, Din. 4.50 5.— 5.50 6.— 7.— 8.— 9.50 11.50 premer 26, 28, 30, 32, Din. 13.— 15.— 18.— 21.—

Zajemalke premer 9, 10, 11, Din. 10.— 11.— 12.—

Penovke premer 10, 11, 12, Din. 12.— 13.50 15.—

Škafi premer 45 cm., 50 cm, Din. 85.— 95.—

Vedrice premer 28, Din. 45.—

Ročke za mleko vsebina $\frac{3}{4}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, 3, Din. 25.— 30.— 36.— 42.— 48.— 54.— Pri večjem odjemu znaten popust.

Lahko nagnenje k prehlajenju? Prevelika občutljivost? Bolečine olajša in naredi telo odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštino 3 dvojnat ali ena specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzafluid št. 333, Hrvatsko.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 25 para v denarju ali znamkah najmanj pa skupaj Din. 6.— sicer so naznanila ne objavijo. Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Rabljeno pocinkano bodečo žico po Din 5 za 1 kg nudi tvrdka Levstek & Oblak, Rakek.

Stiskalnice in mline za sadje in grozdje, mline za moko in zdrob, najboljše vrste, na pogon, in vsi drugi železnini nudi po zelo ugodni ceni A. Sušnik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta.

Proda se hiša

z gospodarskimi poslopi (hlev, skedenj, svinjak), vse v prav dobrem stanju, k hiši spadajoče travnike in njive ter nekaj gozda. Poizve se pri Tereziji Sluga v Spodnjem Kašlju 22, p. D. M. v Polju.

16 mesecev star

Pingavski bik,

od izvrstne mlekarice, čisto krotak, se proda za pleme. Lastnik Janko Vilar, posestnik, Dol pri Domžalah.

Prodajam nizek železen gepelj

popolnoma v dobrem stanju. Zadnja cena 3000 Dinarjev. Jožef Valant, Lesce 13, Gorenjsko.

Mladega junčka

in več mernikov aldovih plev ima na prodaj Jakob Avšič v Klečah pri Ljubljani.

Apno,

portlandcement, deske, late, traverze itd. se dobi najceneje pri V. Bratina, Križevci pri Ljutomeru

Na prodaj

razna konjska oprema, 1 sedlo, plahte za vozove $3 \times 3\frac{1}{2}$, 1 fini ročni mlekarški voz, 1 otomana in 65 kg zelene galice. Izve se pri Iv. Černetu, sedlarju, Zg. Šiška.

Pravi italijanski brusi za kose

se dobe pri tvrdki Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Kupim 2 telički

simodolske pasme, starost od 6 tednov do 1 leta. Alojzij Trampuš, Golobrdno 28, p. Medvođe.

Jajca za valenje

belih radvanjskih kokoši pri oskrbniku Zöhrer, Radvanje pri Mariboru.

Zdravilna zelišča

sapoharia (milnica), salvia (kadulja, žajbelj), bezgovo cvetje, drosera (rosika), ržene rožičke, košice marelje, cvetje nore aide, vinski kamen, razna semena in deželne pridelke kupuje Semenska trgovina Tima Vladislavlevič, Beograd. — Glavni obrat se nahaja v Franciji: Marseille 29, rue Ferrari.

Hlode, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite Lesni družbi Mirja, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8 pred sodiščo. Plačajo se najvišje dnevne cene

Bencin-motor

na kolih, 5-6 PH. z mlatišnico ali brez mlatišnice je na prodaj. Ogleda se pri Ivanu Windišu, Sp. Breg pri Ptuj.

Semenski oves

prvovrstno blago ima Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Kupimo

kravo montaionsko, dobro mlekarico. Ponudbe na Upravo hotela 'Stoné, Ljubljana.

Pravo semensko grahoro

za zeleno krmo in vsa druga poljska in vrtna semena priporoča Josip Urbančič, trgovina s semeni v Ljubljani, nasproti hotela Union.

Cepljene trte

ima na prodaj Kmetijska podružnica v Zavrčah.

Poljska dekla,

najraje dekla k svinjam, poštena in zanesljiva, se išče. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Graščina Bokalce, pošta Vič pri Ljubljani.

Imaš ti solne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporablaj Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporablaj Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zimi in vetru?

Uporabl. Elza lilično-mlečno milo!

Ali že iš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabl. Elza lilično-mlečno milo!

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelosti?

Uporabl. Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabl. Elza pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Fellerjeve Elza preparate in kmalu bodeš rekel tudi ti kakor vsi:

TO je ono pravo?

Išči v vseh poslovnih samo prave Elza preparate od lekarnarja Feller. Naročiš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštnino, če denar naprej ali po povzetju: 2 velika porcelanasta lončka Elza-obrazne pomade 25 Din., 2 velika porcelanasta lončka Elza-pomade za rast las 25 Din., 4 velike kose Elza liličnega mlečnega mila 35 Din.

Kot primot: Elza-obliži zoper kurja očesa 2 Din. in 3 Din.; Elza-mentolni črtniki 4 Din.; Elza-posipalni prašek 3 Din.; Elza-ribje olje 20 Din.; Elza-voda za usta 12 Din. Elza-kolonska voda 15 Din.; Elza-šumski miris za sobo 15 Din.; Glycerin 4 Din. in 15 Din.; Lysol, Lysoform 12 Din.; Kineški čaj od 1 Din. dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 Din.; Elza-mrčesni prašek 7 Din.; strup za podgane in miši 7 Din. Za primot se pakovanje in pošt. pos. računa.

Na te cene se računa sedaj 5% doplatka. — Naročilna pisma adresirati na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg št. 333, Hrvatsko.

Ena l stekl. Elzafluida nadomešča 3 steklenice francoskega žganja!

Vsebina to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida iz najmočnejših esencev zdravilnih zelišč, evetja, korenin in listja z najfinejšim destilatoma žganja je že čez 25 let vzrok zahvali osti nebrojnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh prežene bolečine. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetski za zobno meso, lice, glavo? Ali: elite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid? Kmalu bodele rekli tudi vi:

To je najboljšo kar sem kdaj okušal!

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste! V vseh dobrih poslovnih zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če denar naprej ali po povzetju: 3 dvojnatih ali 1 specialna steklenica 24 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice 24 din., 2 dvojnatih ali 8 specialnih steklenic 146 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 908 dinarjev.

Stole,

trpežne in lepo izdelane, priporoča Teharska lesna industrija, pošta in postaja Store p. Celju. Razpošilja na drobno in debelo. Zahtevajte cenik!

Landauer

prvovrsten, za dva konja na prodaj. Poizve se pri upravnštvu „Kmetovalca“.

Ekonom,

absolvent vinarske šole v Mariboru, z večletno prakso, oženjen, vešč v vseh panogah kmetijstva, išče primerne službe.

Ponudbe pod „Ekonom“ na upravo lista.

Verige,

električno varjene in patent ameriške, vseh debelosti, za vsakovrstne potrebe, poveznice za hode, žlajdre, stranice, verige za govedo, za pse, za vodnjake, tudi po posebnem naročilu razpošilja po železnici ali po pošti vsako množino L. Fürsager, Radovljica.

Dnevne tvorniške cene. Pri večjem odjemu in trgovcem popust.

Mlinarji!

Pristno in svežo švicarsko svilo prvovrstne znamke „Albert Wylder“, 24 in 32 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kamenje za belo, zmesno in korozno meljavo, zarte, peharčke, vilake itd. priporoča po najnižjih dnevni cenah specialna trgovina za mlinске potrebe Cadež & Brear, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35. — Zahtevajte cenike in ponudbo!

Lepo domače platno izredno trpežno iz lanene preje izdeluje najceneje tkalnica „KROSNA“, Ljubljana, Zrinskega cesta 6 (nasproti cerkve sv. Jožefa.) Sprejema tudi laneno prejo v tkanje. Zamenja platno za predivo. Na zahtevo pošilja vzorce.

Pozor! Prilika! Ob tivoljskem gozdu v Ljubljani

ob široki cesti na Rožnik je proti gotovini na prodaj je vsled priložnih razmer 6003 m² **velika stavbena parcela** v lepi, proti severu in severozapadu zavarovani, južni legi, pripravna posebno za slavno sanatorija ali večjo gospodsko vilo, mnogo izpod vrednosti po ceni Din. 50.— za m². Mimo teče potoček, ob cesti kanalizacija, vodovod in elek. napeljava. Stavbišče prosto obd. davščine za nezazidane parcele. Načrt Din. 20.—. Resni kupci naj pišejo na Ljubljana, glavna pošta pošt. predal št. 135. Dobro investirana kupnina, pridelek krme obrestuje glavnico.

„KORANIT“ zajamčeno pravi asbestni škrilj za kritje streh.

KORANIT ne premoči, ne odzebe, se ne lomi in ne trga, je popolnoma siguren proti ognju, toči in viharju, tehta na 1 m² samo 12 kg, je nemejeno trpežen, je boljši kakor vsi eterniti, je najboljša in najcenejša streha ker ne potrebuje nikdar popravit.

Fran Hočevar
ŽIROVNICA, (Moste), Gorenjsko.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
■ v LJUBLJANI ■
v lastnem združnem domu na Dunajski cesti št. 18

Obrestuje hranilne vloge po **5%** (1)
brez vsakega odbitka rentnega davka katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad 160.000.000 kron.

Stanje rezervnih zakladov 1.200.000 kron.

CEMENT

Gips, strešna lepenka, karbolinej, drvcement, vat prof, apno, izolacijsko lepenko, mavčne plošče, pravi Hatschek eternit itd. nudi po tovarniških cenah

„MATERIAL“

družba z o. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13.

Telefon 716. — Telefon 716.

Modra galica

prvovrstna angleška 98/99 %,

žveplo

prvovrstno siciljansko za vinogradnike se dobi v večjih in manjših količinah pri

„ZORA“ d. z. o. z. LJUBLJANA,
Dunajska cesta 33.

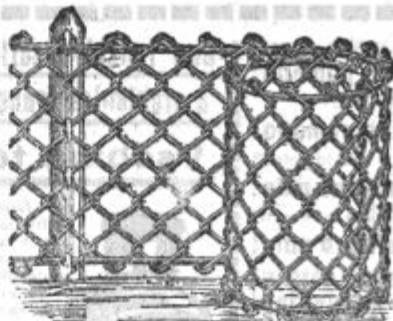
KMETOVALCI pozor!

Zanesljiva, dobrokaljiva
in pristna semena
za vrt in polje

priporoča občeznana tvrdka

VIKTOR KORSIKA

LJUBLJANA, Kongresni trg šte. 3.

EVGEN IVANC, Sodražica Slovenija.

tovarna žičnih tkanin in pletenin, trgovina s sitarskim
in lesenim blagom

Zahtevajte ponudbe in ilustrirani cenik brezplačno!

Lične in cenene žične mreže
pletene s stojem iz najboljših v
ognju poškodovane žice za OGRAJE
VRTOV IN DREVESNIC, vankov-
vrstne ŽIČNE TKANINE iz ži-
lezne, pocinkane in medene žice
za STROJE, MLINE IN OKNA,
ELASTIČNE POSRELNE MREŽE
iz galvanizirane žice na lesenem
okviru v različnih velikostih,
raznovrstne SITKE, REŠETA in
razne LESENE IZDELKE (suh-
robo) za hišno in kuhinjsko upo-
rabo izdeluje in dobavlja po naj-
nižjih dnevnih cenah:

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge po

5%

L' UNION

francoska zavarovalna družba v Parizu
osnovana l. 1828. Skupna glavica 400
milijonov frankov. Prevzema vse vrste
požarna in življenska zavarovanja.

Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni
zastopniki in

Generalno zastopstvo za Slovenijo

Mexida mednarodna eksportna
in importna d. z. o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 33.

Agilne zastopnike sprejemamo pod
ugodnimi pogoji!

Čudili

se tudi Vi bo-
dete nizkim ce-
nam, po katerih
se prodaja: su-
kno, volno, plat-
no, čefir, modro-
vina, hlačešina,
robci in sploh

vsa manufakturna roba v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE

katera dobiva stalno velikanske pošil-
jlatve robe direktno iz prvih svetovnih
tovaren. — Zahtevajte cenik.

Gumi trakove

za cepljenje trt in druge po-
trebščine za škopilnice pripo-
roča tvrdka

Ign. Vok,

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Podružnica:

Novo mesto, Glavni trg 72.

Mestni trg šte. 10.

Kemični laboratorij

za izdelovanje desinfekcijskih
predmetov.

Arborin

za zatiranje škodljivcev
na sadnem drevju.

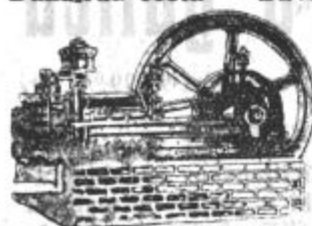
Sanitol

za desinfekcijo pri na-
lezljivih boleznih.

Gospodarska zveza

v Ljubljani

Dunajska cesta — Bavarski dvor.

Velika za-
loga vsa-
kovrstnih
poljedel-
skih stro-
jev.

iz najslovljivših tovarn.

Zastopstvo za parne kotle znanih
tovarnic „Welsla“.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

VABILO NA

XV. redni občni zbor

ki se vrši v četrtek dne 17. maja 1923.
ob 10. uri dopoldne v zvezini pisarni v
v Ljubljani, Janez Trdinova ulica šte. 8.

SPORED:

1. Nagovor predsednika. 2. Čitanje zapisnika
zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo načelnstva. 4. Po-
ročilo nadzorstva. 5. Potrdilo bilance za leto 1922, ob-
račun za leto 1923 in proračun za leto 1923 te akle-
panje o uporabi čistega dohodka. 6. Volitev enega
člana načelnstva. 7. Sprememba pravil. 8. Slučajnosti.

Opomba. V slučaju nesklepnosti se vrši pol
ure pozneje na istem mestu s prvotnim sporedom
drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število za-
stopanih glasov. Računski zaključek je članicam od
1. maja 1923. v zvezini pisarni na vpogled.

VABILO

k

občnemu zboru

Kmečke gospodarske zadruge v
Zgornji Šiški

ki se vrši dne 22. t. m. popoldne ob 3.
uri pri Svedraču v Kosezah.

SPORED:

1. Poročilo načelnstva in nadzorstva;
2. Volitev načelnstva in nadzorstva;
3. Sprememba pravil v §§. 5, 6, 21
25, 28 in 29.
5. Slučajnosti.

Kmečka gosp. zadruga v Zg. Šiški.

Načelnstvo.